ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម

គោលការណ៍ណែនាំ

ស្ដីពី

ការបែងចែកប្រាក់ចំណេញរបស់សហគមន៍កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

រៀបចំដោយ៖ គម្រោងបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មគំរូដែលតម្រង់ទិសដៅទៅលើការធ្វើជំនួញ (BPAC)

ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦

គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការបែងចែកប្រាក់ចំណេញរបស់សហគមន៍កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

បោះពុម្ពផ្សាយ៖ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៦

បោះពុម្ពដោយ៖ នាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម នៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម (MAFF)

គម្រោងបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មគំរូដែលតម្រង់ទិសដៅទៅលើការធ្វើជំនួញ (BPAC)

អស័យដ្ឋាន៖ # ៥៤បេ/៤៩អេហ្វ ផ្លូវលេខ ៣៩៥-៦៥៦ សង្កាត់ទឹកល្អក់ ៣ ខ័ណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ទូរស័ព្ទ៖ (០២៣) ៨៨៣ ៤២៧ ទូរសារ៖ (០២៣) ៨៨៣ ៤២៧

© គម្រោងបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មគំរូដែលតម្រង់ទិសដៅទៅលើការធ្វើជំនួញ (BPAC)

មាតិកា

១. គោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្ម..........១

២. ការបែងចែកប្រាក់ចំណេញ..........២

២.១. មូលនិធិបម្រុង៖ ជាភាគរយកិច្ច ២០% នៃប្រាក់ចំណេញ..........៤

២.២. មូលនិធិសម្រាប់បណ្ដុះបណ្ដាល៖ ជាភាគរយកិច្ច ៣% នៃប្រាក់ចំណេញ..........៤

២.៣. មូលនិធិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សំណង់អគារ (ការិយាល័យ ឃ្លាំង ។ល។) ៤

២.៤. ប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកសម្រាប់ឆ្នាំក្រោយ ៥

២.៥. មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក និងការកំណត់ប្រាក់ភាគលាភ ៥

២.៦. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ..........៧

១. គោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្ម

សហគមន៍កសិកម្ម គឺជាសហគ្រាសអាជីវកម្ម ដែលដំណើរការដោយសមាជិកសម្រាប់បម្រើផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិក ។

តើសហគមន៍កសិកម្ម គួរផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជូនសមាជិកយ៉ាងដូចម្តេច ?

ចម្លើយគឺផ្តល់ផលប្រយោជន៍តាមរយៈមុខរបររបស់សហគមន៍កសិកម្ម ។

សហគមន៍កសិកម្មពហុបំណងដែលចាត់ទុកថាជាសហគមន៍កសិកម្មគំរូនៅប្រទេសកម្ពុជា ក៏ដូចនៅប្រទេសជប៉ុន ថៃ និងនៅបណ្តាប្រទេសនានានៅអាស៊ី ជាទូទៅប្រកប (ក) មុខរបរឥណទាន (ខ) មុខរបរផ្គត់ផ្គង់ (គ) មុខរបរទីផ្សារ និង(ឃ) មុខរបរផ្តល់សេវាប្រើប្រាស់រួមគ្នាដោយឯកឯង ។

ជាទូទៅសហគមន៍កសិកម្មពហុបំណង ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកតាមវិធីដូចខាងក្រោម៖

- ផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់សមាជិកដោយអត្រាការប្រាក់ទាបជាងធនាគារឯកជននិងភ្នាក់ងារមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលនៅជិតៗនោះ ហើយនៅពេលដែលអត្រាការប្រាក់ដូចគ្នា សហគមន៍កសិកម្មផ្តល់ប្រាក់កម្ចីឱ្យបានលឿនជាង ។
- ផ្តល់ការប្រាក់នៃប្រាក់បញ្ញើសន្សំខ្ពស់ជាង ។
- ផ្គត់ផ្គង់ជី និងធាតុចូលកសិកម្មផ្សេងទៀតដល់សមាជិកដោយតម្លៃទាបជាងហាងលក់ឯកជនធានាគុណភាព និងបរិមាណជីបានត្រឹមត្រូវ ។
- ទិញផលិតផលកសិកម្មពីសមាជិក ដោយតម្លៃថ្លៃជាងឈ្មួញកណ្តាល ថ្លឹងផលិតផលកសិកម្មដែលទិញពីសមាជិកដោយលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ ។
- ផ្តល់សេវាកម្មភ្ជួររាស់ដោយត្រាក់ទ័រ ដោយតម្លៃឈ្នួលទាបជាងឈ្មួញឯកជន ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សហគមន៍កសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ភាគច្រើនមានការយល់ដឹងទាបពីគោលគំនិតសហគមន៍កសិកម្ម ("សហគមន៍")។ មន្ត្រីនិងសមាជិកសហគមន៍កសិកម្មស្ទើរតែទាំងអស់មានការយល់ច្រឡំថាគោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្ម គឺដើម្បីផ្តល់ "ប្រាក់ភាគលាភ (ភាគលាភធៀបនឹងចំនួនភាគហ៊ុនដែលជាវដោយសមាជិក)" ដែលបានពីផលចំណេញនៃមុខរបរដល់សមាជិក ។

សហគមន៍កសិកម្មទាំងនោះ ជាធម្មតាបានផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់សមាជិកដោយការប្រាក់ចាប់ពី២% ទៅ៣% ក្នុងមួយខែ (២៤% ទៅ ៣៦% ក្នុងមួយឆ្នាំ) ដែលដូចគ្នាទៅនឹងធនាគារឯកជន ឬខ្ពស់ជាង ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ការប្រាក់នៃប្រាក់បញ្ញើសន្សំរបស់សមាជិក គឺជាធម្មតាចាប់ពី ១% ទៅ ២% ក្នុងមួយខែ (១២% ទៅ២៤% ក្នុងមួយឆ្នាំ) ដែលដូចគ្នាទៅនឹងធនាគារឯកជន ឬទាបជាង ។ ពួកគាត់បានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ច្រើនបំផុតដែល

ទទួលបានពីសមតុល្យរវាងការប្រាក់នៃប្រាក់កម្ចីដែលបានទទួល និងការប្រាក់នៃប្រាក់បញ្ញើសន្សំដែលបានចំណាយ ដល់សមាជិកវិញតាមរយៈប្រាក់ភាគលាភ ហើយយល់ថានេះជាគោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្ម ។

ការយល់ច្រឡំ គឺបណ្តាលមកពីមន្ត្រី និងសមាជិកសហគមន៍កសិកម្មនៅប្រទេសកម្ពុជាមិនបានទទួលការអប់រំសមស្របអំពីគោលគំនិតពិតរបស់សហគមន៍កសិកម្ម ("សហគមន៍")។ ពួកគាត់គួរតែឈប់យល់ច្រឡំនេះ និងព្យាយាមយល់ឱ្យបានច្បាស់ថា"តើអ្វីជាគោលបំណងពិតរបស់សហគមន៍កសិកម្ម" ។

មន្ត្រីរាជការទទួលបន្ទុកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម ក៏គួរតែយល់ឱ្យកាន់តែហ្មត់ចត់អំពី "សហគមន៍កសិកម្ម ("សហគមន៍") គឺជាអង្គការមួយដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិក តាមរយៈសកម្មភាពអាជីវកម្ម" និង ផ្តល់ការណែនាំសមស្របដល់សហគមន៍កសិកម្មដើម្បីកុំឱ្យពួកគាត់មានការយល់ច្រឡំបន្តទៅទៀត ។

២. ការបែងចែកប្រាក់ចំណេញ

ប្រសិនបើ សហគមន៍កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ប្រកបមុខរបររបស់ខ្លួនដោយយល់ពីគោលគំនិតពិតរបស់សហគមន៍កសិកម្ម ("សហគមន៍") ពួកគេនឹងកំណត់ការប្រាក់នៃប្រាក់កម្ចីរបស់ពួកគេទាបជាង ឬដូចគ្នានឹងធនាគារដែលនៅជិតខាង ហើយការប្រាក់នៃប្រាក់សន្សំខ្ពស់ជាង ។ ទោះបីជាប្រាក់ចំណេញពីមុខរបរឥណទាន នឹងទាបជាងនាពេលបច្ចុប្បន្ន ប៉ុន្តែពួកគាត់នឹងអាចទទួលបានប្រាក់ចំណេញគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបន្តការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន បើពិនិត្យមើលទៅលើស្ថានភាពបច្ចុប្បន្នរបស់ធនាគារនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

សន្មតថាក្នុងករណីនេះ តើសហគមន៍កសិកម្មគួរបែងចែកប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួនយ៉ាងដូចម្តេច?

គោលការណ៍គ្រឹះទី៣ របស់សម្ព័ន្ធសហករណ៍អន្តរជាតិ ចែងដូចខាងក្រោម៖

- សមាជិកទទួលបានភាគលាភមានការកំណត់ បើសិនជាមានប្រាក់ចំណេញ ទៅតាមភាគហ៊ុនដែលពួកគេបានចូលរួមក្នុងលក្ខខណ្ឌជាសមាជិកភាព
- សមាជិកបែងចែកប្រាក់ចំណេញសម្រាប់គោលបំណងខ្លះៗ ឬគោលបំណងទាំងអស់ដូចខាងក្រោម៖
    - អភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍របស់ខ្លួន ដែលអាចធ្វើទៅបានដោយការបង្កើតជាមូលនិធិបម្រុង ។
    - ផ្តល់ផលចំណេញដល់សមាជិកតាមសមាមាត្រនៃការធ្វើជំនួញរបស់សមាជិកជាមួយសហគមន៍កសិកម្ម និង
    - គាំទ្រសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតដែលអនុម័តដោយសមាជិក ។

- ចំពោះការបែងចែកប្រាក់ចំណេញ ច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកំណត់ដូចខាងក្រោម៖
    - សហគមន៍កសិកម្មត្រូវបង្កើតមូលនិធិបម្រុងមួយ ដោយដកយកយ៉ាងតិច ២០% ពីប្រាក់ចំណេញសរុបរហូតដល់មូលនិធិបម្រុងនេះស្មើនឹង៥ដងនៃប្រាក់ភាគហ៊ុនសរុប (មាត្រា ៥៧)
    - សហគមន៍កសិកម្មត្រូវបង្កើតមូលនិធិសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាលសមាជិក អ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិកដោយដកយកពីប្រាក់ចំណេញសរុបយ៉ាងតិច ៣% រៀងរាល់ឆ្នាំ(មាត្រា ៥៨)។

ប្រាក់ចំណេញសរុបរបស់សហគមន៍កសិកម្មត្រូវបានបែងចែកតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម (មាត្រា ៥៩)៖

- ➢ រក្សាទុកសម្រាប់មូលនិធិបម្រុង និងមូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល ឬមូលនិធិផ្សេងទៀតដែលបង្កើតឡើងដោយសហគមន៍កសិកម្ម។
- ➢ ផ្តល់ប្រាក់លើកទឹកចិត្តដល់សមាជិកទៅតាមសមាមាត្រនៃការធ្វើជំនួញរបស់ពួកគេជាមួយសហគមន៍កសិកម្ម
- ➢ បែងចែកភាគលាភដល់សមាជិកតាមចំនួនភាគហ៊ុនដែលសមាជិកកាន់កាប់។

- ចំពោះចំណាយសម្រាប់មន្ត្រីសហគមន៍កសិកម្ម ច្បាប់ចែងដូចខាងក្រោម៖
    - ➢ សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនិងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ ពុំមានប្រាក់បំណាច់ឡើយ ប៉ុន្តែមហាសន្និបាតអាចគ្រោងទុកនូវថវិកា សម្រាប់ទូទាត់ចំណាយលើការបំពេញការងារ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភជូនក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យបាន (មាត្រា ៥៣)។
- លើសពីនេះទៀត សហគមន៍កសិកម្ម គឺត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យរក្សាទុកប្រាក់ចំណេញមួយផ្នែកសម្រាប់ឆ្នាំក្រោយ ។
- គោលគំនិតដែលរៀបរាប់ខាងលើនេះត្រូវបានគេពិចារណា សហគមន៍កសិកម្មនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាគួរបែងចែកប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួន ទៅតាមលំដាប់នៃអាទិភាព ហើយមន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម ត្រូវផ្តល់ការណែនាំដល់សហគមន៍កសិកម្មឱ្យបែងចែកប្រាក់ចំណេញទៅតាមលំដាប់ដូចខាងក្រោមនេះ៖

(ក) មូលនិធិបម្រុង (ជាកាតព្វកិច្ច ២០% នៃប្រាក់ចំណេញសរុប)

(ខ) មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល (ជាកាតព្វកិច្ច៣% នៃប្រាក់ចំណេញសរុប)

(គ) មូលនិធិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សំណង់អគារ (ការិយាល័យ ឃ្លាំង។ល។) (ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយ ភាគរយ (ចំនួនទឹកប្រាក់) ត្រូវបានសម្រេចនៅក្នុងមហាសន្និបាត)

(ឃ) ប្រាក់ចំណេញរក្សាទុក (ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ "ចំនួនទឹកប្រាក់" ត្រូវបានសម្រេច នៅក្នុងមហាសន្និបាត)

(ង) ប្រាក់លើកទឹកចិត្តសមាជិក (ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ "ចំនួនទឹកប្រាក់" ត្រូវបាន សម្រេចនៅក្នុងមហាសន្និបាត)

(ច) ប្រាក់ភាគលាភសម្រាប់សមាជិក (ដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ "ចំនួនទឹកប្រាក់" ត្រូវបាន សម្រេចនៅក្នុងមហាសន្និបាត ប៉ុន្តែចំនួនប្រាក់ភាគលាភក្នុងមួយភាគហ៊ុនគួរត្រូវបានកំណត់ តិចជាង ១៥% នៃតម្លៃភាគហ៊ុន)

(ឆ) ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ (ដោយ ស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ "ចំនួនទឹកប្រាក់" ត្រូវបានសម្រេចនៅក្នុងមហាសន្និបាត)។

២.១. មូលនិធិបម្រុង

យោងតាមច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្ម សហគមន៍កសិកម្មត្រូវបង្កើតមូលនិធិបម្រុងមួយ ដោយដក យកយ៉ាងតិច ២០% ពីប្រាក់ចំណេញសរុបរហូតដល់មូលនិធិបម្រុងនេះមានចំនួន ៥ដង នៃប្រាក់ភាគហ៊ុន សរុប (មាត្រា ៥៧)។

មូលនិធិនេះមិនអាចយកទៅបែងចែកដល់សមាជិកបានឡើយ។ សហគមន៍កសិកម្ម អាចប្រើប្រាស់ មូលនិធិនេះបាន ក្នុងការទូទាត់ការខាតបង់ទៅលើមុខជំនួញរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ (មាត្រា ៦១)។

២.២. មូលនិធិសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល

យោងតាមច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្ម សហគមន៍កសិកម្មគួរបង្កើតមូលនិធិសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល សមាជិក អ្នកគ្រប់គ្រង និងបុគ្គលិក ដោយដកយកពីប្រាក់ចំណេញសរុបយ៉ាងតិច៣% រៀងរាល់ឆ្នាំ ។

មូលនិធិសម្រាប់បណ្តុះបណ្តាល ខុសគ្នាពីមូលនិធិបម្រុង ត្រង់ថាវាអាចដកយក ទៅប្រើប្រាស់ សម្រាប់គោលបំណងទាំងនេះបាន ។

នៅពេលដែលចំនួនទឹកប្រាក់នៃមូលនិធិនេះ កើនឡើងដល់កម្រិតជាក់លាក់មួយ សហគមន៍កសិកម្ម ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់មូលនិធិនេះមួយផ្នែក សម្រាប់សកម្មភាពអប់រំសមាជិក មន្ត្រី និងបុគ្គលិក ដោយមានការឯកភាពពីមហាសន្និបាត ។

២.៣. មូលនិធិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សំណង់អគារ

(ដកដោយស្ម័គ្រចិត្តហើយភាគរយ (ចំនួនទឹកប្រាក់) ត្រូវសម្រេចដោយមហាសន្និបាត)

នៅពេលសហគមន៍កសិកម្មទទួលបានប្រាក់ចំណេញ ដំបូងសហគមន៍កសិកម្មដកយក ២០% សម្រាប់មូលនិធិបម្រុង និង ៣% សម្រាប់មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាលពីប្រាក់ចំណេញសរុប បន្ទាប់មកពិនិត្យថា តើត្រូវបែងចែកប្រាក់ចំណេញដែលនៅសល់យ៉ាងដូចម្តេច (៧៧% នៃប្រាក់ចំណេញសរុប) ។

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា សហគមន៍កសិកម្មជាច្រើនមិនមានការិយាល័យ និងឃ្លាំងដែលជាតម្រូវការ (ចាំបាច់)សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍កសិកម្ម ។ ដូច្នេះ មន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្មគួរណែនាំដល់សហគមន៍កសិកម្មទាំងនោះឱ្យបង្កើតមូលនិធិមួយដើម្បីសាងសង់ ការិយាល័យ និង ឃ្លាំង ។ ចំពោះសហគមន៍កសិកម្មណា ដែលមានអាគារទាំងនោះរួចហើយ មន្ត្រីគួរណែនាំអំពីការបង្កើតមូលនិធិមួយទៀត ដើម្បីពង្រឹងមុខរបររបស់ខ្លួន ដូចជា ទិញកុំព្យូទ័រសម្រាប់មុខរបរឥណទាន ឬឡានសម្រាប់មុខរបរទីផ្សារ ឬសាងសង់កន្លែងកែច្នៃផលិតផលកសិកម្ម ។

២.៤. ប្រាក់ចំណេញរក្សាទុកសម្រាប់ឆ្នាំក្រោយ

(ដកដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ (ចំនួនទឹកប្រាក់) ត្រូវសម្រេចដោយមហាសន្និបាត)

បន្ទាប់ពីដកមូលនិធិខាងលើហើយ សហគមន៍កសិកម្មត្រូវពិនិត្យថា តើត្រូវបែងចែកប្រាក់ចំណេញដែលនៅសល់ដូចម្តេចបន្តទៀតរួមមានមូលនិធិបម្រុង មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល និងមូលនិធិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សំណង់អាគារ ។

សហគមន៍កសិកម្ម ជាដំបូងដកយកមូលនិធិបម្រុង មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល មូលនិធិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍សំណង់អាគារ មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក ប្រាក់ភាគលាភ ។ល។ ពីប្រាក់ចំណេញសរុប បន្ទាប់មករក្សាទុកប្រាក់ចំណេញដែលនៅសល់សម្រាប់ឆ្នាំក្រោយ ។ ប៉ុន្តែ មានសហគមន៍កសិកម្មជាច្រើន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានការលំបាក ដោយសារកង្វះខាតដើមទុន ហើយមិនអាចជួលបុគ្គលិក អ្នកគ្រប់គ្រង និងអ្នកកត់ត្រាបញ្ជីដែលជាតម្រូវការចាំបាច់ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងសហគមន៍កសិកម្ម ។ សហគមន៍កសិកម្ម គួររក្សាទុកប្រាក់ចំណេញមួយចំណែកដើម្បីជួលបុគ្គលិកចាំបាច់ និងពង្រីកមុខរបររបស់ខ្លួន ។

២.៥. មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក និងការកំណត់ប្រាក់ភាគលាភ

(ដកដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ (ចំនួនទឹកប្រាក់) ត្រូវសម្រេចដោយមហាសន្និបាត)

ដូចដែលបានពន្យល់ខាងលើ សហគមន៍កសិកម្មត្រូវដកយកមូលនិធិបម្រុង មូលនិធិបណ្តុះបណ្តាល និង មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍សំណង់អគារ ពីប្រាក់ចំណេញសរុប បន្ទាប់មក ពិនិត្យថាតើត្រូវចំណាយប៉ុន្មាន សម្រាប់

មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក ប្រាក់ភាគលាភ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និង គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ ។

ចំពោះមូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក និងប្រាក់ភាគលាភជាអាទិភាពគួរត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិកដោយសារយោងតាមគោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្ម "ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកតាមរយៈមុខរបររបស់ខ្លួន" និងគោលការណ៍គ្រឹះទី៣ របស់សម្ព័ន្ធសហករណ៍អន្តរជាតិ និង មាត្រា ៥៩ នៃច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មនៅប្រទេសកម្ពុជា ។

មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក ជាវិធីផ្តល់ប្រាក់បន្ថែម ដោយដកចេញពីប្រាក់ចំណេញរបស់សហគមន៍កសិកម្មដល់សមាជិក ដែលប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់សហគមន៍កសិកម្មច្រើន ។ ឧទាហរណ៍ សហគមន៍កសិកម្មមួយផ្តល់ប្រាក់លើកទឹកចិត្តដល់សមាជិក តាមចំនួនជីដែលសមាជិកទាំងនោះបានទិញ។ ករណីដែល អត្រាប្រាក់លើកទឹកចិត្តដល់សមាជិក ត្រូវបានសម្រេចយកចំនួន ៣% សហគមន៍កសិកម្មនោះ ចំណាយ ៩ ដុល្លារ (៣០០ ដុល្លារ x ៣%) ដល់សមាជិកដែលបានទិញជីចំនួន ៣០០ ដុល្លារ និង ៣ ដុល្លារ (១០០ ដុល្លារ x ៣%) ដល់សមាជិកដែលបានទិញជីចំនួន ១០០ ដុល្លារ ។ដូច្នេះ សហគមន៍កសិកម្មគួរសម្រេចថាតើមុខរបរណាដែលសហគមន៍កសិកម្មនឹងផ្តល់ប្រាក់លើកទឹកចិត្តដល់សមាជិក ហើយទឹកប្រាក់ចំនួនប៉ុន្មាន មុននឹងសម្រេចចំនួនប្រាក់ភាគលាភ ។

ចំពោះប្រាក់ភាគលាភ អនុលោមតាមគោលការណ៍គ្រឹះទី៣ របស់សម្ព័ន្ធសហករណ៍អន្តរជាតិ ចំនួនប្រាក់ភាគលាភត្រូវមានកំណត់ ។

សហគមន៍កសិកម្មនៅកម្ពុជាស្ទើរតែទាំងអស់ កំពុងគិតថាគោលបំណងរបស់សហគមន៍កសិកម្មគឺដើម្បីផ្តល់ប្រាក់ភាគលាភខ្ពស់ ប៉ុន្តែវាជាការយល់ច្រឡំយ៉ាងធំ ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ពីមុនមក សហគមន៍កសិកម្មគឺ ជាអង្គការដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកតាមរយៈមុខរបរ ។ សហគមន៍កសិកម្មមិនមែនជាអង្គការ ដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកតាមរយៈការផ្តល់ប្រាក់ភាគលាភទេ ។ ប្រជាកសិករគួរក្លាយជាសមាជិកដើម្បីប្រើប្រាស់មុខរបររបស់សហគមន៍កសិកម្ម មិនមែនដើម្បីទទួលបានប្រាក់ភាគលាភទេ ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ សហគមន៍កសិកម្មត្រូវផ្តល់ប្រាក់ភាគលាភដល់សមាជិកដើម្បីប្រមូលប្រាក់ភាគហ៊ុនពីសមាជិក ។ ប៉ុន្តែ មន្ត្រីរបស់សហគមន៍កសិកម្មទាំងអស់ត្រូវយល់ឱ្យបានច្បាស់ថាការផ្តល់ប្រាក់ភាគលាភគឺមិនមែនជាគោលបំណងពិតរបស់សហគមន៍កសិកម្មទេ ហើយ "ការកំណត់ប្រាក់ភាគលាភ" មានសរសេរនៅក្នុងគោលការណ៍គ្រឹះរបស់សម្ព័ន្ធសហករណ៍អន្តរជាតិ ពួកគាត់ត្រូវធ្វើការអប់រំដល់សមាជិកឱ្យយល់ពីបញ្ហាទាំងនេះ និងប្រឹងប្រែងកាត់បន្ថយភាគរយនៃប្រាក់ភាគលាភ ធៀបតម្លៃភាគហ៊ុនឱ្យនៅតិចជាង ១៥% (ប្រសិនបើតម្លៃភាគហ៊ុនគឺ ១០ ដុល្លារ ប្រាក់ភាគលាភគួរតិចជាង ១,៥ ដុល្លារ) ។

មន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្ម ត្រូវបង្ហាញពីភាពជាអ្នកដឹកនាំដ៏ខ្លាំងក្លាលើបញ្ហានេះ និងត្រូវពន្យល់ឱ្យបានច្បាស់ ដល់ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍសហគមន៍ទាំងអស់ដែលកំពុងស្នើសុំបង្កើតសហគមន៍កសិកម្ម ។

ទោះបីជា មន្ត្រីសហគមន៍កសិកម្មភាគច្រើននៅកម្ពុជា កំពុងព្រួយបារម្ភថាសមាជិកជាច្រើន នឹងលាឈប់ពីសហគមន៍កសិកម្ម ប្រសិនបើប្រាក់ភាគលាភមានការកំណត់តិច ។ បើពិចារណាទៅលើអត្រាការប្រាក់ សម្រាប់ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់រយៈពេល១ឆ្នាំ គឺប្រហែល ១០% តើវាបានមកដូចការរំពឹងទុកដែរឬទេ? ក្នុងករណីដែល ប្រជាកសិករចូលរួមជាមួយសហគមន៍កសិកម្ម ដើម្បីទទួលបានប្រាក់ភាគលាភ " ខ្ពស់" គឺពិតជាមិនសមស្របជាសមាជិករបស់សហគមន៍កសិកម្មទេ ដូច្នេះវា មិនប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍របស់សហគមន៍កសិកម្មទេ ប្រសិនបើសមាជិកទាំងនោះលាឈប់ពីសហគមន៍កសិកម្ម ។

ប្រសិនបើមានសមាជិកបែបនោះច្រើន វាជាការចាំបាច់ដែលថាសហគមន៍ទាំងនោះ ត្រូវពន្យល់សមាជិកអោយបានយល់ច្បាស់ អំពីគោលបំណងពិតនៃការបង្កើតសហគមន៍កសិកម្មគឺ សហគមន៍កសិកម្មជាអង្គការដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សមាជិកតាមរយៈមុខរបរ មិនមែនដើម្បីភាគលាភទេ ។

លើសពីនេះ មន្ត្រីរបស់សហគមន៍កសិកម្ម និងមន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍កសិកម្មត្រូវយល់ឱ្យបានច្បាស់ថា សហគមន៍កសិកម្មមិនត្រូវផ្តល់មូលនិធិលើកទឹកចិត្តសមាជិក និងប្រាក់ភាគលាភទេប្រសិនបើសហគមន៍កសិកម្មមិនមានប្រាក់ចំណេញ សហគមន៍កសិកម្ម មិនត្រូវសន្យាពីប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួននៅពេលអនាគតទេ ។ វាខុសគ្នាទាំងស្រុងរវាងការប្រាក់សម្រាប់ប្រាក់បញ្ញើរបស់សមាជិកនិងប្រាក់ភាគលាភ ។

២.៦. ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ

(ដកដោយស្ម័គ្រចិត្ត ហើយភាគរយ (ចំនួនទឹកប្រាក់) ត្រូវសម្រេចក្នុងមហាសន្និបាត)

យោងតាមច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មនៅប្រទេសកម្ពុជា សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យពុំមានប្រាក់បំណាច់ឡើយ ប៉ុន្តែមហាសន្និបាតអាចគ្រោងទុកនូវថវិកាសម្រាប់ទូទាត់ចំណាយលើការបំពេញការងារនិងប្រាក់ឧបត្ថម្ភជូនក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងគណៈកម្មាភិបាលត្រួតពិនិត្យបាន (មាត្រា ៥៣)។

ដូច្នេះ សហគមន៍កសិកម្ម គួរផ្តល់ជូនពួកគាត់ទៅតាមគុណភាព និងបរិមាណនៃសកម្មភាពការងាររបស់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលម្នាក់ៗ ប្រសិនបើសហគមន៍កសិកម្មអាចទទួលរ៉ាប់រងបាន។ ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវផ្តល់ជូនត្រូវបានសម្រេចយល់ព្រមដោយសមាជិកភាគច្រើន ដោយពិចារណាទៅលើចំនួនប្រាក់ភាគលាភដែលបានផ្តល់ជូនសមាជិក និងចំនួនប្រាក់លើកទឹកចិត្តរបស់នាយកគ្រប់គ្រងដែលផ្តល់ជូនដោយអង្គការនានាដែលមានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នានឹងសហគមន៍កសិកម្មដែរ ។

Guideline on Allocation of Profit of Agricultural Cooperative in Cambodia

Printed in August 2016

Published by Department of Agricultural Cooperative Promotion of General Directorate of Agriculture (MAFF)
The Project for Establishing Business Oriented Agricultural Cooperative Models (BPAC)

Address: #54B/49F.St395-656,Sangkat Toeuk Laak 3 Khan Tuol Kok, Phnom penh ,Cambodia,
Phone: (023) 883 427, Fax : (023) 883 427

© The Project for Establishing Business-Oriented Agricultural Cooperative Models

Supported by Japan International Cooperation Agency (JICA)